

A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSÉGE
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBŐL Kedden 10. Januáriusban 1792,

Belső elegyes Tudósítatok.

Bé állott a' *Fársáng!* Zengnek a' Muzsikák! várják az el-adó Leányok a' szerentsét! eszünk, ifszunk, tántzolunk! — de — Jaj néktek ezer zörgőkkel tsengő tollas hámokba öltözött Bétsi *Fláker* lovak! Három napoktól fogva egy kevés havunk esvén, van dolga a' száznaknak. Az időnk, az egész ujj-esztendőben olly száraz és hideg, hogy már tegnap a' *Duna* a' *Leopold* városi hidnál egészszén bévala fagyva.

A' F. Tsászár, és Koronánk örökösse *Ferentz* fő Hertzeg az egész *Fárságon* által minden héten kétszer fognak az *Udvárnál* úgy nevezett *Kamarás* mulattságot, vagy inkább innepet adni. Az első 4 hetekben minden héten kétszer fog *Redut*

tartat-

tartatni; az utolsó 3 hetekben pedig minden héten háromszor.

Feldmarfallájdinánt *G. Olivier Vallis* Ur Fegyvertármester *Artilleria Directorává* tétetett. — Gr. *Kollóvráth* és *Vanderstapen* General Májor Urak pedig, ugyan az Artilleriánál Brigadérosokká tétettek.

A' mi Kegyelmes Korona örökösünk *Férentz* fő Hertzeg fő vigyázatja alatt fel-állott már ama régen jelentett Hadi gazdaság Systemáját dolgozó Hadi *Conferentz Collegium*, melynek *Conferentziája* egy néhány hetekig fog tartani — és az e' végre ki-rendelt Álsessorok következők: „Feldm. Gr. *Kollorédó*, Hadi-tárm. B. *Devins*, a' Lovas Sereg Vezére Gr. *Kinszki*, Feldm. Lájd. Gr. *Harrach* Ferdinánd, Gen. Májor *Mikovinyi*, Gen. Májor *Mészáros*, és Oberster *Rolleng* és *Hiller* Urak. Ezen *Collegyomnak* tzielja, tudtunkra tsak az, hogy a' hadi gazdaság' a' lehetőségnek leg-jobb lábára állittatik. — Ugy esett értésünkre, hogy ennekutánna minden esztendőben 4 Udvari fő gála napok fogásának tartatni; u. m. ujj-esztendő első napján, a' n. Tsászárnak, Tsászárnénak, és a' Korona örökös-Fének nevek napjain.

Ugy haljnk, hogy ezekben' a' napokban az *Austriai* Monárkhiának külömb-külobb Tartománybéli nagy Generáljai váratnak Bétsbe; miért? azt mi nem tudjuk.

Az *Erdödy* Húszár Sergénél, az ifjú Kapitány Gr. *Pálfinak* egy Squadromot ajándékozott a' Felsőség különös kegyelmességéből. — A' szabadsággal lévő Hadi Tisztek vilzsza hivattatásáról azt értjük, hogy ez a' *Magyar* és *Morva* Sergek Tisztjeire nem tartozik. — Várákozzunk; mert tsak 2 hetek alatt - is alig ha véletlen híreket nem hallunk. — Már-is egy néhány napoktól fogva azt hirlelik, hogy az *Austriai* *Belgiumi* Kormányozó Hertzegségek vilzsza fognának hivattatni. — Magyar Ország részéről 16000 Rekluták fognak minden órán adatni; mellyet az Ország a' gyűlés alkalmatosságával önként ígért vala ő Felsőségének — és már még

még más környül-állások - is kezdték magokat jelentgetni, mellyek a' mi Békelesség szerető Kegyelmes Fejedelmünk tzélja ellen is tsak alig ha az Európai közönséges békelességet meg nem zavarják.

Azt olvasám egy Német Levélben, hogy ő Felsége azt parantsolta volna, hogy ennekutánna minden Tanáts Urak a' magok *Referádájokat in extensó* fognák *referálni*, és minden Tanátsos alája fogná a' maga vélekedésének tulajdon nevét írni.

A' Generál Stábnál volt Oberfl. Auszriai Herzeg *Likhtenstain Fílep*, Párisban egy Generál árendás Leányát nem régiben 3 millió Livra házofsági ajándékkal feleségül vévén magának; Párisi Polgárrá lett, a' Frantzia Polgári hitet le-tette, Kamarási arany Kólsát és Kardját vizsza küldötte; Neméfi és Hertzegi rangját le-tette, széles örökségét Attyafiainak által engedte, és mind ezekről Fami-liáját nem régiben tudólitotta.

Pesten és Budán Jan. első napján nem vala a' sok jó kívánásoknak vége és hozfsza; mellyeket Palatinusunk ő H-ge-is örömmel fogadá el hiv Hazája-fiaitól, kinek ebédlő asztalánál 30 hivatalosok jelenének - még. Estvére kelve igen nagy számú fő Nemesség jelenék-meg a' Királyi palotában. — Már-tziusnak 12-dikére Pestre és Budára öfzve fognak a' Regnicolaris Deputátziók gyülekezni.

A' *Pruszszia* és *Austria* között köttetett *Pilnizsi Szövettségről* e' következő meg-jegyzéseket vettük *Berlinből*. — „Vagynak lokan, kik a' Béts és Berlin között fel-állott ujj barátságot nem hiszik állandónak lenni; azért, így szollanak; mert egyiknek szerentséje, a' másíknak szerentsétlensége. — De azt kell gondolóra venni, a' mit egy *Loyd* nevezetű Generális az Északi Népekről meg-profétált, hogy ezek még valaha egész Európát árviz módjára el-borítani fogják. Nem mást értett pedig az Északi népeknek neve alatt; hanem az Orosz Birodalmat. Már ennek meg-gondolása elég indító ok lehetett Bétsnek és Berlinnek arra, hogy a' magok

magok Statussaik költsönös oltalmazására öfzve-barátkozzanak. Mit használna Bétsnek és Berlinnek ha egymáft, mint eddig, gyengittenék? ez által tsak az Orofz Birodalmat segitthenék a' magatzélyára. Mit használt volna Aultria magának azaz, ha az Orofzt, a' Töröknek egészsz Európából való ki-verésére, segitette volna? mivel tanált volna jobb szomfzédokra? ki birta volna a' Nap-keletre folyó halyokázható vizeknek tenger költsait's még Konftántzinápolyt-is — a' Mufzka Udvar.

A' *Bétsbe* jövö Török Követ' minden-napi szüksegeinek lailtroma: 300 tseléd-kenyér, 150 semlye, 180 ürü hús, 67 $1\frac{1}{2}$ font borju hús, 70 tsirke, 113-ad fél font vad hús, 3 $3\frac{3}{4}$ font török riskása, 203-ad fél font zsir, 113-ad fél font méz, 90 font tzukor, 90 font *Tziserl*, 270 font tizta liszt, 22 $1\frac{1}{2}$ f. liszt-láng, 22 $1\frac{1}{2}$ f. *Schetzyr*, 33 $3\frac{3}{4}$ fél font fa olaj, 250 tojás, 90 font török kává, 300 faggyú, és 40 viafz gyertya, 3 $3\frac{3}{8}$ font fa-héj (*Zimmet*), két font és $1\frac{1}{4}$ réfz, az az egy óka sáfrán, 1 $1\frac{1}{8}$ font *mafzelix*, 4 óka rózsa viz, 30 drakma tzinóbrium, két drakma *bisom*. 100 drk. viza hójag, 1 óka kömény mag, 100 dr. timsó, 22 $1\frac{1}{2}$ font rózsa-méz, fél óka szekfü, fél óka *Kartamom*, fél óka bors, fél óka alkermes, 100 dr. kámfor, 12 óka *pisztazon*, 33 $3\frac{3}{4}$ font aszfzú meggy, 22 $1\frac{1}{2}$ f. mondola, 45 f. *Kürbismüfse*, 22 $1\frac{1}{2}$ f. pálma gyümölts, 15 óka fige, 5 óka malosza szölö, 8 óka apró szölö, 10 óka mogyoró, 4 óka mag nélkül való apró mal. szölö, 1 óka törött búza, 1 óka bisom-lzappan, 20 óka közönséges lzappan, 5 vég közönséges gyólts, 10 óka száraz laska, 3 óka ostya, 3 óka leg-jobb féle sajt, 20 óka közöns. sajt, 20 drakma szeretsen dió, 100 drakma szekfü-bors, 4 óka narants virág viz, fél óka *Bisomliktárium*, 500 font veres hagyma, 25 font olaj gyümölts, 30 óka etzet, 20 óka só, 1 száz tzitrom, 10 óka gesztenye, 150 marhaláb, 25 nyelv, 50 óka édes téj, 30 óka alutt téj, 20 óka turó, 100 óka árpa kása.

Ezekhez járulnak még: Birs, és más nemű alma, körtvély, szilva, narants, görög és sárga dinnyék, 's más jó-féle gyümölcsök. Továbbá: kék káposzta, — — — andivia, spárga, bori, pafzuly (bab) apró kása, zöld borsó, zöld pafzuly, micolihyl, ártitsóka, 's több más efféle zöldségek, és külömb-külobmféle nemű halak.

Hogy ezen nagy Török Poétának minden-napi szükségei ilyen fokra terjednek, azon ne tsudálkozzunk; mert ő kétség kívül nem tartya eme Symbolumot: *Quidnam futurum est cras, fuge quærere.* Azokkal tart, kik a' *Reservatum Ecclesiasticumot* az ő Visitatioból való haza érkezések után - is illendöena' tselédes ház hafznára tudják fordítani. — A' Közonséges Levelek jó Poétának lenni irják ezen Követet.

Dec. 24-dikén estve fákjának világánál a' leg nagyobb pompával esék ezen Török Követnek *Szeben* Várofsába való bé-menetele. A' bé-jövö idegen fokaságnak elején egy sereg *Toskána* Húszárság parádéroz vala. Ezt követték 140 bágá'siás szekerek, és a' Szebeni örizeten lévő gyalog katonáknak Török musikás bándája. Az után egyenként vezetékén 40 igen pompás készületű Tatór Ménlovak (monyosok) hozattatanak, mellyeknek nyomban követője egy drága szerszámmokkal fel-ékesítettett feje lován vala maga a' Követ, kinek két oldala felöll gyalog Törökök jönnek vala. Utánna lovaglott egy 15 esztendös ifjú szép Török, a' Követnek Veje, ez után ismét 40 fő és drága öltözetű Törökök páranként ezek-is ló-háton. A' sereget hátul-is *Toskána* Húzárok rekesztették-bé. Két felöll midenütt gyalog katonák tették a' szolgálatot. Azon úttzak, mellyeken a' pompák tartattanak illuminálva valának. A' Követ szállására tisztetség tétel végett 25 fejekből álló ör-álló katonák rendeltettenek: az ő jövetelén való örömet pedig érkezésekor 18 ordító ágyuk jelentették. *Erről máfszor többet, ha lessz mit.*

Én eddig-is úgy gondolkodtam, hogy éppen nem illendőleg hízkelkedünk Kedves Hazánk-fianak azzal, ha mint ujjságot úgy írjuk-bé Leveleinkbe azt, hogy némelyeket ezek között, Bétsben a' leg nagyobb gálákban-is, nemzeti öltözeteikben megjelenni, szemlélni szerentsénk vagyon. Nem olyan mostoha fiai ezek édes anyyoknak az hazának, hogy ehhez tartozó kötelekségeket ujjságul tselekedjék. — Midőn illy gondolatok között emlékezém arra, melly gyönyörűségesen meg-külömböztették nemzeti ruhájok által a' mult innepi napokon Hazánknak mind két renden lévő Nagygyai másoktól magokat, éppen ekkor egy tsokolásra méltó kéznek ugyan ilyen színű dologról iratott Levele érkezék hozzám, mellyből, a' többek között, nyilvánóságoson szemlélhettyük azt, hogy már eleitől fogva vóltanak Hazánknak olyan fiai és Léányai, kik nemzeti öltözeteiket akár melly idegen földön is meg-tartani el-mulafzthatatlan kötelekségeknek lenni esmerték. A' kedves Levél szoról szóra ez:

„*Aranyos Lona Dec. 18 dikán.* — Olvastam az Urnak a' Magyar Dámák által ebből lett megilletődését, hogy születési öltözeteket minden óran el-hagyván, idegent vésznek-fel. Ezeknek, kik ilyen szándékban lehetnek, kérem tégye-ki például az édes Anyám ő Nagyságát, született Gróf *Kereftszegi Csáky Katalint*, édes Atyámnak Generális Báró *Kásoni Bornemisza Jánosnak* Élete párját. Az édes Atyám Obester korában *Olofz* Országban kvártélyozván, az édes Anyám ifjuságának leg-szebb virágjában vala, még-is itt-is meg-tartotta valóságos Magyar öltözetét, holott már akkor-is Bétsbet eleget lakta. Másodszor Gr. *Bethleni Bethlen* Miklós Urhoz menvén férjhez, ekkor-is eleget lakott Bétsben, sőt a' férje testvére után még-is fogorosodott a' Némettel 's noha ekkor-is elég ifjú vólt, még-is meg-tartotta születési öltözetét. Hát mi közönségesen, mit változtattuk ezt annyit? hogy a' hány esztendő, annyi féle ruhát vészünk magunkra.

Ezt

Ezt más Nemzet nem tselekeszi, tsak a' Magyar.
— *Özvegy B. Jofika Imrené, Bárá Barnemisza Anna.*

Felekről 12 dik Decemb. — Nem igen régen történt dolog Kolosváratt, mellynek hire hozzánk-is kií-lhatott, hogy egy 'Sidó Menyetske, holmi tzitromokat és egyéb appróságokat árulván házanként, bé-ment valami Uri Társaságban, hol ő fok édesgetésekkel hajtogattatik vala a' Keresztyén Catholica Vallásra térni. De midőn attól irtoznék, még jobban kényszerittetik vala kiváltképpen azzal, hogy ha magát arra reá venné, akár mit kérne, meg-adatnék azon Uri Személyek által ő néki azon kívül, hogy idvességet nyerne. Melly szép ígérethez végre meg-gondolkozván, azt felelte, hogy ha azt véghez vízik, hogy az Erdélyi Püspök Ur ő Exja ötlet feleségül végye, imhol reá véli magát; a' pedig meg-éshető volna, mert ő szép személy, tisztelséges maga-viselésű, és már Frantzia Országban nagy példák-is, e'-félék, kezdettek lenni. Bezzeg szerette volna a' jó menyetske a' Keresztyén Vallással nagy poltztot és fényes Püspöknéséget nyerni. Inkább illetél volna, te nagyra vágyó fariseusi Kovász! feleségül amaz 4-dik Százban élt *Prætextatus* nevű pogány Urhoz, a' Roma Várolsának Præfectusához, a' ki hasonló kegyes kereskedésbéli indulatból így boszszontja vala a' Keresztyén Vallásnak Szentségét: *Facite me Romanum Episcopum, et ero protinus christianus*, az az: tégyetek engemet Romai Püspöknek, és azonnal Keresztyén lések. *Non ovum ovo similius.* Nem illik inkább a' tserép tálhoz a' fa kakán, mint illik e' gyönyörű pár egymáshoz: az egyik kívánnya a' Püspökségnek, a' másik a' Püspöknéségnek falatját.

Egy nevendékeny fel-serdült forma 'Sidó gyermek ugyan a' tavaszszal Kolosváratt a' Catholica szent Hitre által áll. Az Attya eleget ellenzette, hogy bé ne vételsék, mivel még az ő fija az atyai hatalom alatt vagyon, és az ő attyának akarati ellen nem szabad magával, melly atyai hatalom aloll mikor oltán ki kél az ő ideje akkor, lássa,

mint

mint igazítja lelkének dolgát. Mi leve e' dologból? Az Atya panaszképpen adta-fel a' dolgot a' Fels. Udvarnak; honan, a' mint már hallatik, azt a' választ vette, hogy a' fia az ő Attyának hatalma alá élbbeni hitére vizsgálja botsáttasék, minthogy még olly idejü, mellyben éppen éretlen elmével az hitnek dolgáról ítéletet nem tehet. Ha e' történet így vagon, igazság szerint vagon e' bölts végezés.

Azon tudva lévő egyenetlenségnek, melly *Weber Simon Péter* és *Landerer* Posoni Könyv-nyomatatók között, az utolsó Diætai Diáriumnak ki-nyomatásából eredett vala, a' F. K. Magyar Helytartó Tanáts e' következő F. K. Parantsolat által vette egyszeribe véget.

„ *Simon Petrus Weber* Civitatis hujusce Civis, & Typographus suæ Matti Sacratissimæ demisse in eo supplicuit, ut sibi escudendorum lingua huñgarica novissimæ Diætæ Articulorum potestas fiat, Michael autem Landerer, peræque gremialis Cittis hujusce Civis, & Typographus ad revocandum, quod de supplicante Ephemeridibus Posonienfibus inferuerat, quodve ex his in Vindobonenses quoque & Budenses translatum est, sinistrum nuncium adigatur.

Cui demisso supplicantis petito altefata sua Majestas Sacratissima ea ratione clementer deferre dignata est: — Ut nimirum Typographus Landerer, ad revocandum, quod de Typographo Simone Weber, circa impressionem Articulorum ultimæ Diætæ Ephemeridibus Posonienfibus inferuerat, sinistrum Nuncium stringatur, haec vero revocatio hoc modo adornetur; quod nempe Typographus Weber nequitquam in obversum Privilegii exclusivi Landereriani, ut antea annuaciabatur, verum paulo ante publicationem illius Articulos ultimæ Diætæ erga Requisitionem Statuum & Ordinum diætaliter congregatorum factam, Typis mandaverit. — Præterea dicto Typographo Landerer factum hocce, quod nempe memoratum Nuncium infcio Censore Ephemeris

meridibus inferuerit, altissimo nomine per Civicum huncce Magistratum serio improbetur, ea subnexa admonitione, ne dehinc tale quid, ni severiora experiri velit, facere præsumat.

Cæterum autem Supplicans Typographus Simon Weber, Articulos ultimæ Diætæ, Lingva nativa Hungarica typis edere valeat, ea tamen conditione, ut ipsa versio in Manuscripto prævie Consilio huic Locumtenentiali Regio, pro Inspectione & superrevilione exhibeatur, ac nonnisi obtenta Consilii hujus approbatione prelo subjiciatur. — Quamobrem Civico huic Magistratui, penes Intimationem præmissæ altissimæ Resolutionis Regiæ, de benigno Jussu Regio hinc injungendum habet Consilium Locumtenentiale Regium, ut iis, quos res concernit, in hac conformitate edoctis, adæquatam in reliquo omni parte, benigne hujusce Dispositionis Regiæ effectum, mox procurare noverit. Datum ex Consilio Regio Locumtenentiali Hungarico, Budæ die 14. mensis Novembris, Anno 1791. celebrato. — —
Eorunden — Benevoli &c.

Egy Magyar Húszár' ezen Oláh szavainak : „ *Stápte fu — mor — Turtse!* — ki-szélesítése; mellyeket Ó Orsovához közel 1788-dik esztend. mondott akkor, midön ott egy Török kevély Spáhis, egy szál kárdra hivta a' *Gréfen* Húszárokat illy szókkal : „ *Csinye áré vóje sze sze bátyé hu minye!* Miskóltz. *Nagy Ferentz* — 23-dik Decemberben 1791.

Stápte fu — mor — Turtse! ne szaladj tzudar! — engemet utstse

Száz eb ugatta nyakad két darabokra szakad. — Egy Magyar, illy szókkal Törököt le-nyakazni valókkal,

Egy viadalra ki-állt *Spáhis* elébe ki-szállt. Bajnokot ez hívott, noha tám vele senki se' vivott Kardra! kiált, akarok menni Húszár Magyarok! Egybe' ki-rukkoltak hét *Gréfenek*, ennek omoltak; Hát a' *Spáhis* alatt, a' lova hátra szaladt.

Nyargal ijedtében; 's egy barna Húszár hevenyében
 Ugrat utánna neki; mondja: „*Ne fuss jere ki*
Stápte Te! boszljontom nagy Anyád', kutya vére-
 det ontom,

Egybe' nyakad' le-fzelem: Jöjj viadalra velem!
Stápte kopasz! váglak, ma Lovamnak alája le-háglak,
 Fel-darabollak örök tsúfra, goromba Török.
 Kardra Tzudar! vini, ha merél viadalra ki-hini,
 Alij-ki no! — vérbe feredj, 's ugy Mahumedhez
 eredj. —

▲ Török ezt látá, hogy ugyan tsak utánna botsátá
 A' Paripát, az agyar forma valódi Magyar.
 Vizsza-felé fordult; de hamar kutya-véri ki-tsordúlt;
 Mert a' Húszár velejét ontva, le-tsapta fejét.
 Hát mikor ezt ölné, 's valamint lehet öszve döfölné;
 Egy terepély fa felől málik-is ugrik elől:
 E' puha Tsáfzárhoz köteles Török, itt a' Húszárhoz
 Lött; de hibázni talált; melly neki szerze halált.
 Mert a' Húszár nem Lyány módjára, de mint az
 Oroszlány,

Rá-fzöke, kezbe kapá; kardja fejét le-tsapá. —
 Ujra dühöséggel jött harmadik, és nyereséggel;
 Kézfziült vizsza felé tért; de veszte belé.
 Mert fel-emelt karral vele, mint viadalra tzudarral,
 Hogy keze kardra kapott, a' Magyar öszve tsapott.
 Egybe' kezét, mellyben vala fegyver azon tsata-
 helyben]

Ugy le-tagolta, hogy ott vére le-húllva fogyott.
 ▲zt Lova hátáról le-döfé, 's azután derekáról,
 R'á tévén erejét egyre le-fzelte fejét. —
 Így a' Húszárságot viselő Magyarotska (*) le-vágott
 Három erős Törököt, mint puha kerti tököt.

Brávo!

(*) Magyarotskának nevezem; mivel a' Húszár ala-
 tsony természetű, és vékony testű Legény vala: nyil-
 ván hogy a' Hegy-allján, és nem Ketskemét körül
 születtetett. De ez igen neveli a' Húszárok' botsül-
 tete.

Brávo! Vitéz vóltál Magyarom! mikor annyit el-
óltál,

Hogy magad' ugy nevezed, jól ki-mutatta kezed.
Élj!!! — 's valahány Párok vagynak Hazabéli Hú-
lzárok,

Éljenek!!! — egybe ha szám mondja; kiáltsa Hazám.

Külső Országi Tadofitások.

Brábántzia, Lüttikh, Frantzia Ország, Lengyel Ország. Ezek a' mái napon azok a' békételenkedő Országok, mellyeknek lakosaik születések' és lak-helyeiket el-hagyván, abban kerelik boldoguláso-kat, hogy a' külső hatalmaságoknak fegyvereik-
kel körül-vétetve térhessenek Polgár társaiknak öl-dökléseikre vizsza. Az ezen meg-nevezett Orzá-gokból való ki-vándorlás nem szünik leg-kifsebbet-is. A' *Lüttikhi* és *Brabántziai* békételen Patrióta minden szerentséjét Párisból gondollya jöni, 's ad-dig-is testestől lelkestől ide kíván repülni; — a' Lüttikhieknek ügyét *Hábry* a' vólt Lüttikhi Polgár-mester könnyen meg-lehet, hogy a' Brabántziaia-kéval együtt, Párisban folytatta, minthogy a' dolog kü-lömben-is egy színü, és egy rubrika alá tartozik. *Van-dernot* még tsak a' szélekenn Generáliskodik, kivel *Vanaipen* együtt kátékisálya a' minden nap meg-ér-kező ujj ki-vándorlókat. Azt olvasuk ugyan né-melly külső Levelekben, hogy a' Frantzia nemzet ki-adta volna ezen ő határ-széleikben öszve-gyüle-kezőknek az útat, vagy leg-alább meg-parantsolta, hogy fegyeres gyakorlásokat ne tegyenek, sőt ha békeességesen akarnak-is Frantzia Országban mulat-ni, bellyebb mennyenek a' szélekről az Orzágnak
olyan

teteket; mert ha a' közöttök tsak nem leg-kifsebb olly 3 erős Törököknek meg-felelt: hát az izmosab-bak hányat nem küldenének-el a' magok költsege-ken Mahumedhez Réportra?

ollyan részeire, a' hol semmi gyanut nem szolgál-
tathatnak a' Német Országi Tsászárnak arra, mint-
ha a' Frantzia Nemzet, a' Tsászárnak 's más Né-
met Fejedelemnek jobbágyait, a' maga határaiban
revoluzios szándékkal öszve gyűlni meg-fzenvedné:
csak ugyan egy dolognak fok fogása szokott lenni,
és senki-is a' maga hívő tehetségével erősebben víz-
sza nem élne, mintha azt gondolná, hogy a' Fran-
tzia nemzet, mikor a' bal kezivel utat mutat a'
hozzájok vándorlóknak ki-felé, ugyan akkor a' job-
bal nem intene nékiek, hogy maradjanak-meg. Vala-
meddig a' Frantzia Nemesség Német Országon ma-
gának oltalmat és menedék helyet tanál, bajosan
adja ki addig a' Frantzia nemzet-is a' Lüttikhi 's
más Német Polgároknak az utat.

A' *Treviri* Vál. Papi Fejedelemnek Tartomán-
nyai készen tarthatták magokat minden esetre, ha
valahogy Frantzia és Német Országok között ki-ta-
nálná magát az háború ütni. *Vormátzia* egyenesen
ki-adta a' ki-vándorlottaknak az utat: ezek-is ol-
lyan emberségesek valának, hogy azonnal minden
ellenkezés nélkül a' Rénuson által kezdettenek köl-
tözni. Ha az Egyiptombéliek örömmel nézték va-
lahá a' 10 Tsapások után az Izráélitákat a' magok
földekről ki-költözni, a' Vormátziaiak nem kisebb ö-
römmel segítettek pakkolni a' Frantzia ki-vándorlottak-
nak, midőn közelebből töllök bútsut vennének. Szeke-
reket és egyéb segittségeket adtak nékiek bővön ele-
get, hogy annál erősebben haladhassanak ki-felé.

Frankfurtból írják, hogy a' melly Ts. és Kir.
Koburg Dragonyos Regimenttye azon tállyékon ke-
resztül menvén, úttyát Brábántzia felé vette vala,
a' *Treviri* Vál. Papi Fejedelem tartományai-felé
fordult, hogy ezeket a' Frantziák ellen oltalmaz-
za, ha a' szükség kívánni fogja. — A' *Treviri*
Tartományok elejébe terjesztették a' magok Feje-
delmeknek azon félelmeket, melly szerint nem ok nél-
kül tartanak attól, ne hogy a' Frantzia Zenebonák
által az ő földjök háború piattzává vályyék. A'
Fejedelemnek vigasztaló felelete e' vala: hogy már

az egész dolgot közölte Német Országnak minden nagyobb fejeivel: a' valózt minden nap várja: addig minden alatta valóitól hivséget és álhatatóságot kíván. — A' Tsászárnak felelete ezen Vál. Papi Fejedelemhez meg-is érkezék Decembernek 27-dikén, melly feleletét a' Tsászár más Hatalmaságoknál-is közönségesen ki-hirdettetettnek lenni mondatik, és a' mellynek summája ez: — hogy ő Felsége mint Austria feje, magát a' Frantziák ügyébe ugyan tellyességgel nem elegyitti, de azt csak ugyan minden mozdulás nélkül el-nem fogja nézni, ha a' Frantziák vagy a' magok Királyokat ujjanton valami méltatlansággal illetni tanállyák, vagy a' Tréviri Válofztó Papi Fejedelemnek vagy más akár mellyik Német Országi Fejedelemnek földére, a' mint fenyegetődztek, réá üténének: — hogy ez szerint a' Treviriek minden félelmeket tegyék: — hogy ő Felsége Generál *Bendernek* már megparantsolta, hogy ha a' szükség kívánná, *Luxemburg* felölli 20 - ezerevel magával mennyen a' Tréviriek segítségére: — hogy ezen kívül azon esetre, ha a' Frantziák Német Országot nyughatatlankodtatnák, 80-ezer fegyvereseknek tett a' kélzen állásra rendelést. — Azt mondják hogy a' Fels. Tsászár ezen feleletét a' *Tréviri* Fejedelemhez tulajdon kezével irta. — Hasonló maga ki-jelentését várják már most mindenek, a' Pilitzi kötések szerint, a' Prufszus Királynak-is.

A' *Regensburgi* hiteles Ujjságból azt olvassuk, hogy 4 hónapok alatt 300 Papok takarodtanak Német Országból Strafsburgba, a' Frantzia Nemzeti-hitnek le-tételére. Mi dolog ez?? — mi bajok a' Német Országi Papoknak a' Frantzia Nemzeti-hitnel?? — nem tudjuk. — Azt írják Strafsburgból, hogy ott egy nagy Capitális vagyon már le-téve, mellynek intereséből igen tisztelséges elztendei fizetés által szüntelenül egy 40 tagokból álló Klúb fog tartatni, mellynek minden tzéllya és igyekezete a' fogna lenni, hogy a' Frantzia Nemzetnek — vagy talám másoknak-is tanátsot adjon. — Né-
melly

melly hírek szerint erősen meg-bánta a' *Jákobiták* Klúbja, hogy a' Frantzia Királyt, a' Német Fejedelmek ellen való hadnak izénésére ingerelte. Attól tart, hogy ez által igen nagy erő adatván a' Király kezébe, ha akarna, könnyen vízfíza élhetne véle. Az *Áristokratikusok* pedig semminek sem örvendenek inkább, mint ennek; mivel tökéletesen meg-vagynak győzöttetve a' felöll, hogy így, ha nem akarnának-is az idegen Hatalmafságok, kéntelen-is belé kell magokat ezen háboruba elégyíteni; még pedig mivel a' Frantziák léznek a' támodó felek, ők kezdvén a' háborut, ha a' hadban szerentsétlenek tanálnak lenni, kéntelenítettni fognak a' békefség fel-állításával az *Áristokratikusok*nak minden kívánságaikra réá állani. — Egy más hir, mely magát a' leg-első igazságnak nevezi, azt erősíti, hogy tökéletesen meg-vólna ott, a' hol a' helye vagy az ilyen dolgoknak, készülve azon egyezés, melly szerint, ha a' Frantziák a' Német földre ellenség képpen réá lépni mérészenének, ezen mérészségeknak az ő Országoknak feldaraboltatása fogna illendő büntetése lenni. — De mivel ennek el-hívésére ilyen hamar, igen nagy hit kívántatik, tsak bizzuk a' dolgot a' jövendőre.

A' Nemzeti-gyűlés 20 Millió Livrákat rendelt az el-kezdendő háborunak folytatására. De erről a' részéről-is Európának ismét békefséges szellők kezdenek, az emberiségnek leg-nagyobb öröme, lengedezni. Azt mondják, hogy erőt vett a' *Bretueil* plánuma. Két házak fogják Frantzia Országot igazgatni, az az egy felsőbb, és egy alsóbb Parlamentom. Nem tsak a' Frantziák Királynéja és Királya minden jól gondolkozó Frantziákkal edgyütt, hanem még a' Külső Hatalmafságok-is többire minnyájon meg egyeztek ezen plánumban, és munkálódnak rajta. Az ezt végre hajtó Európai közönséges gyűlésre már a' Pruzszus Király-is ki-nevezte a' maga Követét. De még ennek el hitelé-vel se fessünk igen erősen; mert a' *Jákobiták* vak-
merően

merően állanak a' magok fel-tételek mellett — ők pedig sokan vagynak.

Besborodkó a' békeiséget munkálódó Orosz Mi-nister, halható szóval ki-adta a' Jászsziba lévő ki-vándorlott Lengyeleknek a' válofst, ilyen jelentés-sel, hogy a' Tsászárné semmi ő jóvaslásokat Lengyel Ország iránt, melly ennek kárára és nyughatatlanködtatására szolgálhatna, meg-halgatni nem akarja. Ezt-is hidje a' kinek tettik, vagy a' ki azt hiheti, hogy a' Frantziák, a' Lüttikhiéket és Brabantusokat a' magok határ-széleikről el-kergetni leg-kifsebbnyire-is szándékoznának.

A' Szaxoniai Fejedelemnek a' Lengyel Koronának el-fogadása iránt adatott felelete közelebbről a' Lengyelek Diétáján fel-olvastatván, e' vala egészsz lummája, hogy a' Fejedelem tellyeséggel az Ország kivánságára addig réa nem álhat, valameddig az Orosz Udvar a' Májusnak 3-dikán bé-hozatott ujj Konstitutióban meg nem edgyezett. Már most minden mellerséget meg-vetette Lengyel Ország, hogy a' Tsászárné szándékát ki-tanulhassa; melly dolognak ki-nyilatkozásától nem kitsiny változások következheinek más részeire-is egész Európának. — Az Ország és Korona minden örökségeinek örökösön való el-adását a' leg-hofszabb és terhesebb vetélkedések után végre meg-határozzák a' Lengyel Státusok. Minden Stárostiák s Korona örökségei 400 Millió Lengyel, vagy 120 Ren. forintokra betsültetnek. Már most az a' kérdés, ki-fogja ezen jószágokat kéz pénzrel meg-vásárolni; mert egész Lengyel Országban leg-fellyebb 200 familiák találatnak annyi gazdagságuak, hogy ezen vásárba belé elegyedhelsenek. Három utak jóvasoltatnak még eddig e' végre u. m. — hogy vagy Bankó noták kézfitteszenek, és az örökségek ezeknek zálogául szolgállyanak (a' mint vagyon ezen dolog az Auszriai Birodalomban-is) — vagy idegeneknek-is adattassanak ilyen örökségek jó és pengő pénzért minden ezen örökségekhez köttetett privilegiúmmokkal egybe — vagy pedig osztassanak fel-

igen apró és csak májorokhoz hasonba darabokra: és így osztván, a' meg-fizetésnek ideje-is jó holtszura határoztatván, a' szegényebb hazafiak-is vásárolhatnak. — A' volna a' hasznos *Propáganda*, melly ezen utolsó projectumot Európában mentől jobban el terjesztené. — Bizonyoson pénzre kell szükségnek lenni Lengyel Országának; mivel már most a' Korona jószágai után a' Papokét vette elé, és azt disputállyá *pro* és *contra*, hogy vallyon nem lehetne-e innen-is valami hasznot halytani a' Státusnak? — de ez terhes kérdés. — Némellyek azt javasolják, hogy nem ártana a' 'Sidók számára-is vagy három Millió for. kész pénzt érő privilegiumot áruba botosítani. — Ha sok féle Nemzetek tanálnának követői lenni a' Lengyel Nemzetnek, még 19 esztendő alatt nagyot oltsohatnak a' Privilegiumok.

Indújitás.

P. Hermolaus a' Kaputzinusok' Szerzete-béli Pap, és Bétsben a' N. Magyar Nemzetnek néhai Lelki-Tanítója: méltó köszönettel vészi a' Nemes Haza-fiaknak kegyességét, mellyel Egyházi Beszédek I. Kötetét el-fogatták: 's jelenti: hogy a' II. Kötet a' Böjt első Havának elején meg-készül, mely magában a' Böjt I. Vasárnaptól Pünköst napig való Vasárnapi Beszédeket foglallya. Arra valamint az első Kötetnek 1 r. for. Találtatik ugyan ott, a' hol az első. T. i. Pofonyban, Budán, Tatában, Nagy-Váradon a' P. P. Kaputzinusok': Egerben a' T. T. P. P. Szerviták' Klastromában. Kásán T. P. *Echer Tácián* Német Concionatornál. Pétsett *Veidinger* Könyv-kötő Urnál. 'S igéri ezzel a' N. Hazának további szives szolgálatyát